

# NOTATKA

## z posiedzenia Komisji Ustawodawcza

**Data posiedzenia: 8 czerwca 2011 r.**

**Nr posiedzenia: 424**

---

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

**Porządek posiedzenia:** 1. Rozpatrzenie informacji prezesa Trybunału Konstytucyjnego o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2010 roku (*druk senacki nr 1181*).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Zbigniew Cichoń, Stanisław Gogacz, Bohdan Paszkowski, Krzysztof Piesiewicz, Grażyna Sztark, Marek Trzciniński oraz Piotr Zientarski

– zaproszeni goście:

– Trybunał Konstytucyjny:

– prezes Andrzej Rzepliński,

– szef Biura Maciej Graniecki,

– starszy radca w Zespole Orzecznictwa i Studiów Biura Tomasz Esmund,

– przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Marek Jarentowski, Katarzyna Konieczko.

### Przebieg posiedzenia:

**Ad. 1** Informację o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2010 roku przedstawił prezes TK – Andrzej Rzepliński. Dodał, iż minionym roku Trybunał obchodził 25-lecie swego istnienia, co stanowiło okazję do sporządzenia bilansu dotychczasowej działalności, zarówno pod kątem oceny tego, czy powinien funkcjonować w kształcie ustrojowym i kompetencyjnym zdefiniowanym w konstytucji z 1997 r., jak też pod kątem oceny adekwatności obowiązujących uregulowań proceduralnych i organizacyjnych. W 2010 r. zmienił się skład Trybunału, odeszło 4 sędziów, w tym były prezes Bohdan Zdziennicki.

W swej wypowiedzi prezes A. Rzepliński skupił się na ogólnych danych odzwierciedlających działalność orzeczniczą Trybunału w minionym roku. Dokonał przeglądu najważniejszych wyroków wydanych przez TK w 2010 roku oraz zwrócił uwagę na wzrost liczby spraw napływających do TK. W 2010 roku wpłynęło do trybunału 455 wniosków, pytań prawnych oraz skarg konstytucyjnych a zatem więcej niż w 2009 r. Stało się to przy jednoczesnym spadku wpływu wniosków podmiotów mających nieograniczoną legitymację do inicjowania postępowania przed Trybunałem. Wśród spraw podlegających kontroli, aż 391 stanowiły skargi konstytucyjne. W ubiegłym roku Trybunał odnotował bowiem wzrost wpływu skarg o około 10 proc. w porównaniu z rokiem 2009, kiedy to do TK trafiło ich 321. Sądy powszechne zgłosiły natomiast mniej pytań prawnych (45). W ubiegłym roku, podobnie jak w 2009 r. – liczba spraw rozpoznanych i zakończonych w postępowaniu przed Trybunałem (117) przewyższała liczbę spraw skierowanych do rozpoznania (108).

Prezes podziękował Senatowi RP oraz Komisji Ustawodawczej za duży wkład pracy w realizację wyroków Trybunału. W sumie Senat wniósł 21 projektów ustaw wykonujących wyroki TK. Kluczowe były inicjatywy w sprawie wieku emerytalnego mianowanych urzędników państwowych oraz pracowników samorządowych, ograniczenia praw wyborczych w wyborach lokalnych, zwolnienia od kosztów sądowych, legalizacji samowoli budowlanej czy też nadzoru ministra sprawiedliwości nad adwokatami.

Prezes TK wytknął także beczynność wobec niektórych orzeczeń, które wymagają podjęcia działań prawodawczych. Chodzi o Fundusz Wczasów Pracowniczych oraz przedwojenne obligacje Skarbu Państwa. Kończąc swoje wystąpienie prezes TK poinformował, iż za kilkadziesiąt minut zostanie wydane orzeczenie w sprawie majątku kościelnego i działalności Komisji Majątkowej.

Senatorowie doceniając starania TK o jakość prawa, wyrazili zainteresowanie: możliwością poprawienia dostępu w procesie stanowienia prawa podmiotów, które uprawnione są do złożenia skargi konstytucyjnej (sen. S. Gogacz), zakresem zaskarżenia a argumentacją przytoczoną w uzasadnieniu skargi, liczbą i zasadnością wydawania postanowień sygnalizacyjnych, możliwości wydania w najbliższym czasie orzeczenia w przedmiocie kodeksu wyborczego (sen. B. Paszkowski); potrzebę utrzymywania zasady dyskontynuacji w stosunku do podmiotów wybieralnych występujących ze skargami (sen. M. Trzcíński); przyczyny spadku liczby pytań prawnych (sen. Cichoń); relacje TK z Sądem Najwyższym (sen. L. Kieres).

Odpowiadając na pytania senatorów prezes TK wskazał, iż: przed wydaniem orzeczenia TK bada dokładnie cały tok procesu stanowienia prawa, w tym protokoły parlamentarne. Podczas narad analizowana jest cała skarga wraz z jej uzasadnieniem w celu odnalezienia właściwych wzorców kontroli. W 2010 r. Trybunał wydał 5 postanowień sygnalizacyjnych, w tym jedno na etapie wstępnej kontroli, zwracając uwagę organom stanowiącym prawo na uchybienia i luki w prawie, których usunięcie jest niezbędne w celu zapewnienia spójności systemu prawnego. Możliwość ich wydawania jest uzależniona od ilości innych spraw wymagających rozstrzygnięcia jak również tym, iż średni czas rozpoznawania przez Trybunał sprawy w formie wyroku (wydanego w 2010 r.) wyniósł około 21 miesięcy. W sprawie kodeksu wyborczego narady trwają, przedstawiono projekt rozstrzygnięcia, które niedługo powinno zostać ogłoszone. Prezes TK sprzeciwił się zasadzie dyskontynuacji, wskazując na przypadek skargi złożonej przez osobę fizyczną – w przypadku jej śmierci mogą podtrzymać ją spadkobiercy oraz rozwiązaniami przyjętymi wobec Rzecznika Praw Obywatelskich oraz prezydenta RP. Dziękował za współpracę z różnymi instytucjami, w tym Sądem Najwyższym, z którego do TK często przechodzą sędziowie. Odnosząc się natomiast do przyczyny spadku liczby skarg i wniosków kierowanych przez sądy prezes TK wskazał nurtująca sędziów w latach 2008-2009 kwestię uposażeń.

Konkluzja Komisja zapoznała się ze skierowaną przez Marszałka Senatu w dniu 15 kwietnia 2011 r. „Informacją o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2010 r.”

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.